

Martin Bril

1. *Waar stonden zijn columns vooral bekend om?*
d. Zijn observaties over het dagelijkse leven.

Bril schreef sinds oktober 2001 dagelijkse, veelgelezen columns in de Volkskrant. Zijn columns bestonden vooral uit verhalend proza over het hedendaagse Holland, stukken over zijn eigen omgeving of zijdelingse bespiegelingen. Veel van zijn stukken zijn gebundeld en soms zelfs verfilmd (het feuilleton Evelien).

http://www.volkskrant.nl/binnenland/article1180037.ece/De_oppervlakte_was_diep_genoege

Bedreigde talen?

2. *Wanneer blijft een streektaal het best bewaard?*
b. Als ouders hem meegeven aan hun kinderen.

De belangstelling voor streektaalen is enorm: er wordt gedicht, gezongen en geschreven in dialect. Maar voor het behoud van een taal is het vooral belangrijk dat deze wordt overgedragen van ouder op kind. Een tweetalige opvoeding – waarin een kind opgroeit met het Nederlands en een dialect – is volgens velen het beste ‘redmiddel’ voor het dialect.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=283171>

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=155451>

<http://www.unesco.org/culture/ich/index.php?pg=00206>

Duizend talen

3. *Welk gebied kent weinig taaldiversiteit?*
a. Australië.

In het Amazonegebied worden ruim 300 talen gesproken, uit meer dan twintig taalfamilies. Ook in de vele afgelegen dalen van de Himalaya vind je veel taaldiversiteit. En India is een land van zo’n 3 miljoen vierkante kilometer waar 415 verschillende talen worden gesproken. In het nog grotere Australië werden ooit honderden Aboriginaltalen gesproken, maar veruit de meeste daarvan bestaan al niet meer.

Dat er meer talen op lage breedte worden gesproken heeft zowel te maken met milieufactoren, zoals klimaat en hoogteverschillen, als met culturele factoren, zoals het politieke bestuur van een gebied.

http://www.nrc.nl/wetenschap/article2216375.ece/Politieke_complexiteit_vergroot_de_omvang_van_een_taalgebied

Een goed gesprek met je computer

4. *Waar heeft een computer de minste problemen mee?*
a. Met het begrijpen van één specifieke spreker.

Vooral de grote variatie tussen verschillende sprekers van dezelfde taal maakt het bijna onmogelijk om een goed computermodel te maken dat alle spraak kan herkennen. Maar ook heeft de computer moeite met het onderscheiden van achtergrondgeluid of klanken die op elkaar lijken. Het is wel mogelijk om een computer te trainen om de spraak van één persoon te verstaan; hij leert de stem van die persoon dan als het ware ‘persoonlijk’ herkennen.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=283548>

De Gooise ‘r’

5. *Hoe klinkt de Gooise ‘r’ aan het eind van een lettergreep?*
c. Als een soort ‘j’.

De ‘r’ kan in het Nederlands op vele verschillende manieren worden uitgesproken. De Gooise ‘r’ klinkt als een soort ‘j’ wanneer hij niet gevolgd wordt door een klinker, aan het eind van een lettergreep bijvoorbeeld. Aan het begin van een lettergreep kan de Gooise ‘r’ wel rollend klinken.

http://nl.wikipedia.org/wiki/Uitspraak_van_de_r_in_het_Nederlands

<http://www.frieschdagblad.nl/index.asp?artID=43876>

Beter lezen dankzij vioolles

6. *Hoe is dat mogelijk?*

a. De hersenen verwerken taal en muziek op vergelijkbare manieren.

Volgens de onderzoekers zijn er overeenkomsten in hoe mensen muziek en teksten interpreteren. De muzieklessen helpen zo ook de ontwikkeling van hersengebieden die nodig zijn bij lezen. Dit komt doordat de hersenen taal en muziek op vergelijkbare manieren verwerken. Het is dan ook niet gek om te verwachten dat sommige van de betrokken hersengebieden voor muziek en taal elkaar overlappen.

<http://www.kennislink.nl/web/show?id=282104>

Spelfout

7. *Wat betekent deze naam?*

c. ‘Jij vist aan jouw kant, ik aan de mijne, en niemand vist in het midden.’

Dit is althans een vrije vertaling van de naam, en voor wie het niet meteen opvalt: letter 20 moet een ‘u’ zijn in plaats van een ‘o’ en op plaats 38 moet een ‘n’ staan, geen ‘h’. De naam geldt als de langste naam voor een meer ter wereld.

http://www.nos.nl/nosjournaal/artikelen/2009/4/19/190409_chargoggagogmanchaggagoggaubunagungamaugg.html

Nieuw toetsenbord

8. *Waarom heeft ons huidige toetsenbord een zogenaamde qwerty-indeling?*

c. Deze volgorde zorgt voor optimaal typgemak.

In 1868 werd de eerste klassieke typemachine geïntroduceerd. Een mooie uitvinding, maar met een probleem: de hamertjes waarmee de letters op papier sloegen, raakten voortdurend in de knoop. Een paar jaar later kwam de oplossing: een toetsenbord waarbij letters die vaak na elkaar voorkomen ver uit elkaar lagen. Ziedaar de geboorte van het qwerty-toetsenbord. Hoewel de hamertjes inmiddels in onbruik zijn geraakt, is de qwerty-volgorde gebleven. Er zijn simpelweg te veel mensen gewend aan deze klassieke indeling.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/toetsenbord-voorkomt-ikfouten>

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit Utrecht
 Faculteit Geesteswetenschappen

studereninleiden.nl

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.